

**KOMENDANT GŁÓWNY
STRAŻY GRANICZNEJ**

KG-NK-...685.../II/14

Warszawa, dnia 18 lipca 2014 r.

Egz. nr 2

**KOMENDANT
MORSKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ**

Pan kontradmirał SG Piotr STOCKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli w trybie zwykłym, ujętej w Planie kontroli Inspektoratu Kontroli i Audytu Wewnętrznego Komendanta Głównego Straży Granicznej na 2014 r., na temat „Eksploracja agregatów prądotwórczych stacjonarnych oraz na pojazdach specjalistycznych”, zrealizowanej w terminie od 4 do 18 czerwca 2014 r., (w tym w siedzibie podmiotu kontrolowanego w terminie od 4 do 13 czerwca 2014 r.) w Morskim Oddziale Straży Granicznej im. płk. Karola Bacza¹, z siedzibą przy ul. Oliwskiej 35, 80-917 Gdańsk.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² przez zespół kontrolny z Inspektoratu Kontroli i Audytu Wewnętrznego Komendanta Głównego Straży Granicznej w składzie:

- kierownik zespołu – st. chor. SG Robert Dobrzyński – starszy specjalista w Wydziale II Inspektoratu Kontroli i Audytu Wewnętrznego Komendanta Głównego Straży Granicznej, posiadający upoważnienie Nr 13/1/UK/IKIAW/II/14 z dnia 28 maja 2014 r.,
- członek zespołu – pan Roman Banaś – starszy specjalista w Wydziale II Inspektoratu Kontroli i Audytu Wewnętrznego Komendanta Głównego SG, posiadający upoważnienie nr 13/2/UK/IKIAW/II/14 z dnia 28 maja 2014 r.

¹ Zwany dalej MOSG.

² Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

I. Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

1. Legalność, celowość, rzetelność i gospodarność w zakresie prowadzenia dokumentacji eksploatacyjnej poszczególnych agregatów prądotwórczych w komendzie oddziału, wybranych dywizjonach SG i placówkach SG.
2. Legalność, rzetelność, gospodarność, celowość w zakresie dokonywania przeglądów agregatów prądotwórczych w komendzie oddziału, wybranych dywizjonach SG i placówkach SG.
3. Legalność i rzetelność w zakresie wyposażenia agregatów prądotwórczych w podręczny sprzęt gaśniczy (gaśnice) w komendzie oddziału, wybranych dywizjonach SG i placówkach SG.
4. Legalność, rzetelność, celowość w zakresie czynności realizowanych w ramach obsługi codziennej agregatów prądotwórczych w komendzie oddziału, wybranych dywizjonach SG i placówkach SG.

Do kontroli przyjęto próbę w wysokości co najmniej 40% agregatów prądotwórczych będących w użytkowaniu.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2013 r. do momentu poczynienia ustaleń w danym zakresie przez zespół kontrolny (najpóźniej do dnia 12.06.2014 r.).

Celem kontroli była ocena:

- legalności, celowości, gospodarności i rzetelności postępowania MOSG w zakresie eksploatacji agregatów prądotwórczych, ujawnienie ewentualnych nieprawidłowości i przyczyn ich powstawania oraz osób za nie odpowiedzialnych.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami. Stwierdzone nieprawidłowości nie miały zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność.

Na ogólną ocenę złożyły się oceny cząstkowe, oparte na ustaleniach dotyczących poszczególnych obszarów objętych kontrolą, które przedstawiono poniżej.

1. Celowość, gospodarność, rzetelność i legalność w zakresie prowadzenia dokumentacji eksploatacyjnej poszczególnych agregatów prądotwórczych w komendzie oddziału, wybranych dywizjonach SG i placówkach SG.

Kontroli poddano dokumentację będących w eksploatacji 22 sztuk (z 42) stacjonarnych agregatów prądotwórczych, 3 sztuk agregatów (z 7) znajdujących się na pojazdach specjalistycznych typu PJN na podwoziu Mercedesa oraz 2 Schengenbusów na podwoziu Fiata Ducato, wymienionym w załączniku nr 1³, co stanowiło 51% wszystkich agregatów eksploatowanych przez MOSG. Kontroli poddano książki przeglądów i uruchomień agregatów prądotwórczych oraz książki kontroli pracy

³ Dowód kontroli nr 1.

pojazdu (łodzi, agregatu). Analiza ww. dokumentów wykazała, że odnotowywano każde uruchomienie serwisowe lub awaryjne agregatów prądotwórczych.

Dalszym czynnościami kontrolnym poddano prawidłowość wpisów dokonywanych do dowodów urzędzeń o przeglądach technicznych agregatów. W wyniku kontroli stwierdzono, że nie dokonywano takich wpisów w rozdziale „Przeglądy profilaktyczne”. Kontrolerzy ustalili, że zamiast wpisów w dowodach urzędzeń załączano do nich *Raporty serwisowe z przeglądów technicznych/obsług okresowych zespołów prądotwórczych*, które potwierdzały ww. przeglądy, jednak brak wpisów w dowodach urzędzeń był niezgodny z § 13 ust. 16 zarządzenia nr 5 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 7 stycznia 2004 r. w sprawie określania zasad gospodarowania mieniem będącym w zarządzie Straży Granicznej⁴. Kontrolerzy uznali zaistniałą sytuację **za uchybienie**.

Przeglądy techniczne agregatów prądotwórczych na pojazdach specjalistycznych typu Schengenbus o nr HWA A 422 oraz HWA B 424 udokumentowano w „Kartach ewidencji obsługi technicznych i napraw sprzętu transportowego”.

Natomiast przegląd techniczny (serwisowy) pojazdu specjalistycznego PJN HWA A 315 został wykonany w Bieszczadzkiem Oddziale Straży Granicznej w związku z oddelegowaniem go w okresie od 26.09.2013 r. do 28.03.2014 r. do ww. oddziału.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z uchybieniami.

2. Legalność, rzetelność i celowość w zakresie dokonywania przeglądów agregatów prądotwórczych w komendzie oddziału, wybranych dywizjonach SG i placówkach SG.

Zgodnie z art. 54 z ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – *prawo energetyczne*⁵ osoby zajmujące się eksploatacją sieci oraz urzędzeń i instalacji, do których zalicza się zespoły prądotwórcze, obowiązane są posiadać kwalifikacje potwierdzone świadectwem wydanym przez komisję kwalifikacyjną. Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie *szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urzędzeń, instalacji i sieci*⁶ nie wymaga się potwierdzenia kwalifikacji w zakresie obsługi urzędzeń instalacji u użytkowników eksploatujących urządzenia elektryczne o napięciu nie wyższym, niż 1 kV, i mocy znamionowej nie wyższej, niż 20 kW, jeżeli w dokumentacji urządzenia określono zasady jego obsługi. Zgodnie z ww. rozporządzeniem eksploatacją urzędzeń, instalacji i sieci mogą zajmować się osoby, które spełniają wymagania kwalifikacyjne dla następujących prac i stanowisk pracy:

- eksploatacji,
- dozoru.

Skontrolowano, czy osoby zajmujące się obsługą agregatów prądotwórczych wymienionych w załączniku nr 1, o mocy znamionowej wyższej niż 20 kW, posiadały

⁴ Dz. Urz. KGSG Nr 2, poz. 6, z późn. zm.

⁵ Dz. U. z 2012 r., poz. 1059.

⁶ Dz. U. Nr 89, poz. 828, z późn. zm.

odpowiednie kwalifikacje energetyczne. W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że wszystkie osoby zajmujące się eksploatacją agregatów legitymowały się ważnymi świadectwami kwalifikacji, co było zgodne z ww. rozporządzeniem Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r.

Kontrola obejmowała również sprawdzenie zgodności uruchomień okresowych (testowych) z instrukcjami obsługi poszczególnych agregatów. Z instrukcji wynika, że między kolejnymi uruchomieniami przerwy nie powinny być dłuższe niż dwa tygodnie lub miesiąc. Na podstawie książek przeglądów i uruchomień agregatów prądotwórczych oraz książek kontroli pracy pojazdu (łodzi, agregatu) ustalono, że uruchomienia były realizowane zgodnie z instrukcjami obsługi zespołów prądotwórczych.

Dalszej kontroli poddano, czynności w zakresie dokonywania przeglądów technicznych (serwisowych), realizowanych na podstawie wytycznych producentów. Wytyczne te określają, że przeglądy winny być wykonywane zgodnie z określonym przez producenta harmonogramem (nie rzadziej, niż co 12 miesięcy), dzięki czemu można uzyskać najlepsze efekty pracy silnika. W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że 2 agregaty zlokalizowane w Komendzie MOSG K300WJ MIPA s/n 11624 i HORUS P65E1 s/n F6869A/003 oraz 3 agregaty na pojazdach specjalistycznych typu Schengenbus i PJN posiadały ważne przeglądy. Przy pozostałych nie przestrzegano terminów wskazanych przez producentów. Nie było przeglądów które powinny zostać zrealizowane w okresie od listopada 2013 r. do maja 2014 r., **co stanowi nieprawidłowość**. Nieprzestrzeganie wytycznych producentów agregatów prądotwórczych w zakresie przeglądów technicznych mogło skutkować niewłaściwą pracą poszczególnych podzespołów agregatów prądotwórczych, i w rezultacie doprowadzić do awarii. Za powyższe odpowiedzialność ponosi asystent Sekcji Serwisu Wydziału Łączności i Informatyki MOSG.

W związku z tym kontrolerzy przyjęli wyjaśnienia od , który potwierdził, że w ciągu ostatniego roku zdarzyły się sytuacje niewykonania w terminie przeglądów. Podyktowane było to wdrażaniem się w obowiązki na tym stanowisku, a osoby wcześniej zajmujące się tymi zadaniami zostały zwolnione w trybie pilnym, co wiązało się z koniecznością samodzielnego dalszego wdrożenia się do obowiązków.⁷

Kontrolerzy przyjęli wyjaśnienia również od , kierownika Sekcji Serwisu Wydziału Łączności i Informatyki MOSG, w związku z pełnionym przez niego nadzorem nad kontrolowanym zakresem działań. Potwierdził on, że w ciągu ostatniego roku zdarzyły się sytuacje niewykonania w terminie przeglądów stanu technicznego agregatów prądotwórczych. Stwierdził, że było to podyktowane dużą rotacją personelu odpowiedzialnego za przeglądy tych urządzeń oraz brakiem pełnej obsady etatowej w okresie od sierpnia 2013 r. do końca lutego 2014 r. Jednocześnie poinformował zespół kontrolny, że aktualnie realizowane są przedsięwzięcia zmierzające do pilnego

⁷ Dowód kontroli nr 2.

wykonania wszystkich zaległych przeglądów stanu technicznego oraz do takiego przygotowania organizacyjnego pracy Sekcji Serwisu, aby w przyszłości podobna sytuacja nie miała miejsca.⁸

Kontrolerzy wyjaśnienia przyjęli, uznając je za zasadne i wystarczające.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

3. Legalność, rzetelność w zakresie wyposażenia agregatów prądotwórczych w podręczny sprzęt gaśniczy (gaśnice) w komendzie oddziału, wybranych dywizjonach SG i placówkach SG.

Czynnościom kontrolnym poddano wyposażenie agregatów prądotwórczych w podręczny sprzęt gaśniczy. W trakcie oględzin⁹ agregatu prądotwórczego HATZ s/n 152C w Punkcie Granicznym Hel stwierdzono, że nie wyposażono urządzenia w podręczny sprzęt gaśniczy, co było niezgodne z § 32 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów¹⁰. **Stanowi to nieprawidłowość** – brak sprzętu przeciwpożarowego mógłby uniemożliwić gaszenie potencjalnego pożaru. Za powyższe odpowiedzialność ponosi specjalista ds. przeciwpożarowych.

Pozostałe kontrolowane agregaty prądotwórcze były wyposażone w podręczny sprzęt gaśniczy zgodnie z ww. rozporządzeniem.

Sprawdzeniu poddano również realizację przeglądów technicznych i czynności konserwacyjnych sprzętu gaśniczego. W trakcie oględzin¹¹ ustalono, że w PSG Władysławowo, Punkt Obserwacyjny¹² Góra Szwedów przy agregacie prądotwórczym GN GP20A/PW s/n 82087, PO Rozewie przy agregacie prądotwórczym GN GP20A/PW s/n 82084 oraz w PO Białogóra przy agregacie prądotwórczym GN GP20A/PW s/n 82086 urządzenia gaśnicze nie posiadały ważnych przeglądów technicznych, które powinny być wykonane w kwietniu 2013 r., co było niezgodne z § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów. **Stanowi to nieprawidłowość** – potencjalnym skutkiem mogło być niezadziałanie urządzeń gaśniczych w wyniku powstania pożaru. Za powyższe odpowiedzialność ponosi specjalista ds. przeciwpożarowych.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

⁸ Dowód kontroli nr 3.

⁹ Dowód kontroli nr 4.

¹⁰ Dz. U. 2010 Nr 109 poz. 719, z późn. zm.

¹¹ Dowód kontroli nr 5.

¹² Zwany dalej PO.

4. Legalność, rzetelność, celowość w zakresie czynności wykonywanych w ramach obsługi codziennej agregatów prądotwórczych w komendzie oddziału, wybranych dywizjonach SG i placówkach SG.

Kontroli poddano realizację zadań w ramach czynności obsługowych agregatów prądotwórczych stacjonarnych i na pojazdach specjalistycznych wymienionych w załączniku nr 1. Dokonano sprawdzenia, czy poziom oleju i płynów eksploatacyjnych jest zgodny z instrukcjami producentów. W wyniku czynności kontrolnych ustalono, że poziom olejów i płynów eksploatacyjnych był zgodny z instrukcjami obsługi agregatów prądotwórczych.

Sprawdzono również szczelność przewodów gumowych i metalowych pod kątem wycieków płynów eksploatacyjnych. W wyniku przeprowadzonych oględzin¹³ stwierdzono wyciek paliwa z przewodu paliwowego w agregacie prądotwórczym Camino 4 s/n 5907 na pojeździe specjalistycznym typu PJN HWA A 315 w Krynicy Morskiej. **Stanowi to nieprawidłowość** – potencjalnym skutkiem zaistniałej sytuacji mogło być doprowadzenie do wycieku całego paliwa ze zbiornika agregatu prądotwórczego. Za powyższą usterkę odpowiedzialność ponosi

W trakcie oględzin¹⁴ stacjonarnego agregatu prądotwórczego GN GP20A/PW s/n 82085 usytuowanego w PSG Łeba - PO Czółpino stwierdzono wyciek paliwa z czujnika poziomu paliwa. **Stanowi to nieprawidłowość** – potencjalnym skutkiem mogła być utrata paliwa. Za powyższą usterkę odpowiedzialność ponosi :

W pozostałych 23 agregatach poddanych kontroli nie stwierdzono wycieków płynów eksploatacyjnych.

Sprawdzono również zaciski na akumulatorach w agregatach stacjonarnych oraz na pojazdach specjalistycznych (czy zapewniały właściwy kontakt w połączeniu elektrycznym). W agregatach prądotwórczych poddanych kontroli wszystkie zaciski były zamocowane prawidłowo i nie posiadały luzów.

Kontrolowany obszar oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

II. Wnioski.

1. Wzmóc nadzór nad osobami odpowiedzialnymi za realizację przeglądów technicznych (serwisowych) oraz przestrzegać wytycznych producentów w zakresie terminów realizacji przeglądów agregatów prądotwórczych i poinformować o przedsięwzięciach podjętych w tej sprawie.
2. Wzmóc nadzór nad osobami odpowiedzialnymi za realizację czynności związanych z obsługą codzienną agregatów prądotwórczych i poinformować o przedsięwzięciach podjętych w tej sprawie.

¹³ Dowód kontroli nr 6.

¹⁴ Dowód kontroli nr 7.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

3. Terminowo realizować przeglądy techniczne podręcznego sprzętu gaśniczego.
- III. Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć w terminie do 8 sierpnia 2014 r. za pośrednictwem dyrektora Inspektoratu Kontroli i Audytu Wewnętrznego Komendanta Głównego Straży Granicznej.
- IV. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika podmiotu kontrolowanego.

gen. dyw. SG Dominik TRACZ

ul

ZASTĘPCA
KOMENDANTA GŁÓWNEGO
STRAŻY GRANICZNEJ
Jacek Rajger
gen. brzo. SG Jacek RAJGER

Wykonano w 2 egzemplarzach:

Egz. nr 1 – Komendant Morskiego Oddziału Straży Granicznej.

Egz. nr 2 – ad acta.

Opracował i sporządził: zespół kontrolny.

Dnia: 17.07.2014 r.

